

WMM – Lab 8

Generowanie grafiki z wykorzystaniem popularnej biblioteki graficznej

Autor: Łukasz Dąbała

1 Wstęp

Celem laboratorium 8 jest zapoznanie się z biblioteką graficzną OpenGL oraz podstawami programowania na GPU. W tym celu do zrealizowania będą 3 ćwiczenia poruszające zagadnienia wyświetlania grafiki z jej użyciem.

Przydatne linki:

1. Dokumentacja OpenGL - <https://www.khronos.org/registry/OpenGL-Refpages/gl4/>

2 Wymagania

W celu realizacji laboratorium niezbędny jest interpreter języka Python w wersji 3.9. Aby ułatwić też sobie pracę, preferowanym narzędziem do pisania kodu będzie środowisko programistyczne PyCharm. Ze względu na pracę z shaderami, przydatna może być też wtyczka do tego programu: [GLSL Support](#), która dodaje podstawowe kolorowanie składni.

W plikach przedmiotu *Materiały z zajęć/Laboratorium #8 - Generowanie grafiki* znajduje się archiwum *zip*, które zawiera kod stanowiący podstawę do modyfikacji w trakcie trwania laboratorium. W środku archiwum znajdują się pliki Pythonowe oraz wzorcowe shadery, które będą mogły stanowić bazę do wykonania ćwiczeń. Sam program umożliwia wczytanie shaderów z plików *.frag* (*fragment shader*) i *.vert* (*vertex shader*) oraz wyświetlenie podstawowego okna. Aby ułatwić instalację niezbędnych pakietów w paczce znajduje się plik *requirements.txt*.

3 Sprawozdanie i kod

Kod tworzony w ramach laboratorium powinien być napisany w sposób zrozumiały oraz powinien być skomentowany. Komentarze w kodzie powinny tłumaczyć co dzieje się w danym miejscu np. *obliczanie wektora z danego wierzchołka*

w kierunku źródła światła. Do opisu działania można wykorzystać zarówno język polski i angielski.

Dodatkowo należy stworzyć sprawozdanie, które będzie dokumentować działanie stworzonych programów. Opis każdego zadania opisuje również elementy, które powinny znaleźć się w sprawozdaniu.

4 Fraktale (1 pkt)

Fraktale to obiekty nieskończenie złożone - w przypadku powiększania takiego obiektu dostaje się coraz bardziej złożone detale. Niektóre fraktale mogą zostać zdefiniowane poprzez równanie rekurencyjne:

$$\begin{aligned} z_0(p) &= f(p) \\ z_{n+1}(p) &= g(z_n) \end{aligned} \tag{1}$$

, gdzie p to punkt płaszczyzny. W zależności od podanych funkcji f oraz g można wygenerować inne rodzaje fraktali.

W ramach tego ćwiczenia będzie trzeba zmodyfikować program podstawowy oraz *fragment shader* w celu generacji fraktalu Mandelbrota. Zbiór Mandelbrota określony jest poprzez:

$$\begin{aligned} f(p) &= 0 \\ z_{n+1} &= z_n^2 + p \end{aligned} \tag{2}$$

p jest punktem płaszczyzny, który został odpowiednio przesunięty o współrzędne środka oraz wyskalowany.

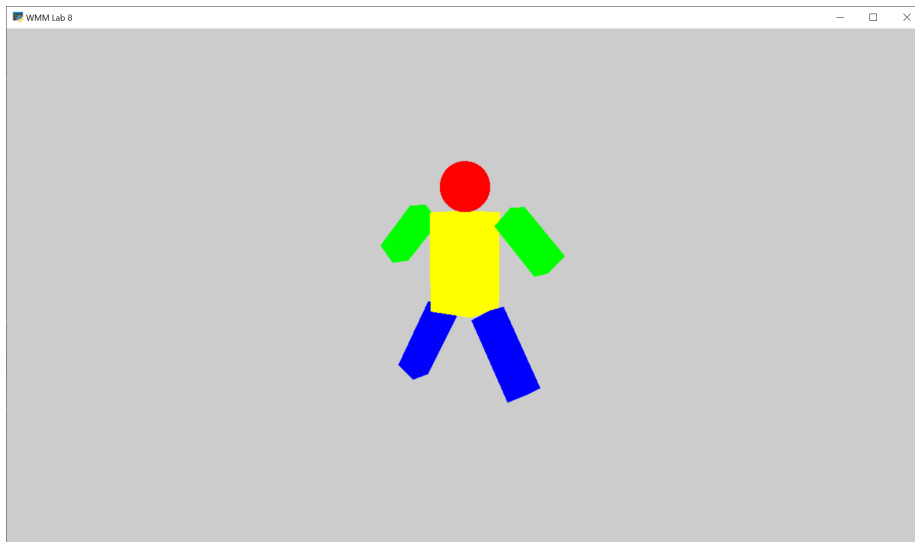
W celu realizacji zadania należy zmodyfikować podstawowe shadery:

1. **vertex shader** - przekazanie do fragment shadera pozycji wierzchołka (*out vec2*)
2. **fragment shader** - wykorzystanie przekazanej pozycji z vertex shadera (*in vec2*) oraz 4 innych parametrów:
 - (a) środek fraktalu - wektor 2 elementowy, taki sam dla wszystkich fragmentów (*uniform vec2*)
 - (b) skalę - pojedyncza liczba zmiennoprzecinkowa (*uniform float*)
 - (c) ilość iteracji do wykonania - pojedyncza liczba całkowita (*uniform int*)
 - (d) współczynnik proporcji - pojedyncza liczba zmiennoprzecinkowa (*uniform float*); wystarczy przekazanie do shadera:
`self.aspect_ratio`

W fragment shaderze, wszystkie przekazane zmienne są takie same dla wszystkich jego wywołań (*uniform*).

Obliczeń nie zawsze trzeba dokonywać w takiej ilości iteracji jak zadana w shaderze. W przypadku gdy $\|z\| > 2$ możemy przerwać ewaluację pętli.

W sprawozdaniu zawrzyj wizualizacje dla kombinacji różnych parametrów wejściowych - w szczególności dla różnych wartości iteracji (1, 5, 10, 25, 50, 100).

Rysunek 1: Przykładowe złożenie transformacji dla obiektów w cel ułożenia z nich robota.

5 Składanie transformacji (1.5 pkt)

Celem tego zadania jest składanie transformacji obiektów w scenie 3D. Pierwszym etapem zadania jest wczytanie obiektów z plików *.obj* - sfery oraz sześciannu. Następnie należy stworzyć konkretną ilość obiektów oraz zaaplikować do nich serię przekształceń w celu zbudowania 'robota', który powinien wyglądać jak na rysunku 1.

Podstawowe kształty, które dostarczone są w ramach zasobów do laboratorium należy poddać modyfikacjom:

1. głowa - translacja o wektor $t = (0, 0, 5)$
2. ciało - translacja o wektor $t = (0, 0, 2)$, skalowanie w osi z ze współczynnikiem 2
3. ręce - translacja o wektor $t = (0, +/- 3, 3)$, rotacja o kąt $+/- 45^\circ$ wokół osi x , skalowanie ze współczynnikami $s = (0.5, 0.5, 1.25)$
4. nogi - translacja o wektor $t = (0, +/- 2, -1.5)$, rotacja o kąt $+/- 30^\circ$ wokół osi x , skalowanie ze współczynnikami $s = (0.5, 0.5, 1.75)$

Jak można zauważyć obiekty są również pokolorowane na różne sposoby, w związku z tym należy zmodyfikować podstawowe shadery.

1. **vertex shader** - dodanie macierzy transformacji, która jest identyczna dla wszystkich wierzchołków (*uniform mat4*) oraz jej aplikacja do wierzchołków

2. **fragment shader** - dodanie koloru, który jest identyczny dla wszystkich fragmentów (*uniform vec3*)

Do konstrukcji macierzy i wektorów należy wykorzystać pakiet *pyrr*. Przydatne mogą być następujące metody:

1. `Matrix44.from_x_rotation`
 - macierz obrotu wokół osi X tworzona z podanej rotacji
2. `Matrix44.from_translation`
 - macierz translacji tworzona z wektora
3. `Matrix44.from_scale`
 - macierz skalowania tworzona z wektora skali dla poszczególnych osi
4. `Matrix44.from_eulers`
 - macierz obrotu tworzona z podanych kątów Eulera
5. `Matrix44.perspective_projection`
 - macierz projekcji perspektywicznej
6. `Matrix44.look_at`
 - macierz w celu skierowania wzroku na dany punkt

W sprawozdaniu zawrzyj wizualizację stworzonego robota w innym kolorze niż ten pokazany w instrukcji.

6 Cieniowanie (2.5 pkt)

Celem tego zadania będzie dodanie cieniowania - obiekty nie powinny być jednorodną plamą na ekranie. Aby ułatwić sobie zadanie należy poczynić pewne założenia.

1. Algorytmem do implementacji jest cieniowanie Phong.
2. Należy włączyć test głębi i usuwanie powierzchni niewidocznych.
3. W vertex shaderze konieczne jest zrobienie przekształcenia z wykorzystaniem macierzy projekcji oraz widoku.
4. W fragment shaderze należy zaimplementować cieniowanie - obsługujemy pojedyncze źródło światła:
 - (a) pozycja światła i jego kolor (*ambient*, *diffuse*, *specular*) zdefiniowane są na stałe w shaderze

- (b) kolor obiektu (*diffuse*, *specular*) zdefiniowane są na stałe w shaderze
- (c) połyskliwość obiektu (*shininess*) - zdefiniowana jest na stałe w shaderze

GLSL oferuje szereg funkcji, które ułatwią wykonanie tego zadania:

1. `transpose(V/M)`
 - transpozycja macierzy M/wektora V
2. `inverse(M)`
 - odwrotność macierzy M
3. `normalize(V)`
 - normalizacja wektora V
4. `reflect(I, N)`
 - oblicza promień odbity od powierzchni z wykorzystaniem promienia padającego I oraz wektora normalnego N
5. `dot(V1, V2)`
 - iloczyn skalarny wektorów V1 i V2
6. `pow(a, b)`
 - podnosi liczbę a do potęgi b
7. `max(a, b)`
 - wartość maksymalna z dwóch wartości a i b

Modelem testowym do zadania może być zarówno pojedyncza kulka jak i robot skonstruowany w ramach poprzedniego zadania - należy wtedy pamiętać, żeby również przekazać kolor poszczególnych części robota.

W sprawozdaniu zawrzyj wizualizacje dla różnych kombinacji parametrów wejściowych (położenie źródła światła, różna połyskliwość obiektu, różne kolory obiektu oraz światła).